

TÖBBSÉGI ÉS TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT GYERMEKEK SZOCIÁLISPROBLÉMA-MEGOLDÓ GONDOLKODÁSÁNAK KÜLÖNBBSÉGEI – A NAGYMINTÁS VIZSGÁLAT EREDMÉNYEI

Lesznyák Márta

SZTE Gyógypedagógus-képző Intézet

Kulcsszavak: tanulásban akadályozott gyermekek; szociálisprobléma-megoldó gondolkodás

Szociálisprobléma-megoldó gondolkodásunk jellegzetességei, vagyis társas problémáink értelmezése, értékelése, valamint a megoldásukról való elképzeléseink és gondolataink erőteljesen befolyásolják társas interakcióink sikerességét, ami – feltehetően – igaz mind többségi gyermekekre és felnőttekre, mind atipikusan fejlődő személyekre. Mindezek ellenére Magyarországon nagyon keveset tudunk a többségi tanulók problémamegoldásáról, s nemzetközi szinten is alig áll rendelkezésünkre tanulásban akadályozott gyermekek szociálisprobléma-megoldó gondolkodásáról empirikus adat.

Kutatócsoportunk 2011 tavaszán olyan mérőeszköz kidolgozását tűzte ki célul, amely alkalmas a szociálisprobléma-megoldó gondolkodás néhány összetevőjének vizsgálatára 10 és 14 éves, többségi és tanulásban akadályozott gyermekek körében. A mérőeszköz kifejlesztése után kis- és nagymintás vizsgálat keretében feltérképeztük és összehasonlítottuk a többségi és a tanulásban akadályozott tanulók szociálisprobléma-megoldó gondolkodásának jellegzetességeit. A harmadik előadásban ismertettük a kis-mintás próbamérés eredményeit. A szimpózium utolsó előadásában a 2011 októbere és 2012 januárja között lezajlott nagymintás vizsgálat néhány eredményét mutatjuk be.

Az adatok rögzítése folyamatban van, ám a feldolgozottak elemzése alapján jól látható, hogy a tanulásban akadályozott és a többségi gyermekek esetében is jelentős 10 és 14 éves kor közötti változást feltételezhetünk a szociálisprobléma-megoldó gondolkodás legtöbb dimenziója terén. Az is valószínűsíthető, hogy a két almintá (többségi és tanulásban akadályozott tanulók) mindkét korosztályban jelentősen különbözik egymástól. A háttérkérdőívvel gyűjtött adatok segítségével azonosíthatók azok a változók (pl. szülők iskolázottsága, testvérek száma), amelyek a legerősebb összefüggést mutatják a szociálisprobléma-megoldó gondolkodás vizsgált faktoraival.

A kutatást a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karának Tudományos Pályázati Alapja (CS006/2011) támogatta.